

UNIVERSITY OF MALAYA
LIBRARY
SEREMBANG

UNIVERSITY OF MALAYA

UNIVERSITY OF MALAYA
LIBRARY
SEREMBANG

KEPELBAGAIAN IKAN DI KAWASAN PAYA BAKAU GONG BATU, SETIU,
TERENGGANU

Oleh

Ranor Hanapi Bin Razali

Laporan penyelidikan ini diserahkan untuk memenuhi
sebahagian keperluan bagi
Ijazah Sarjana Muda Sains Biologi Marin

Jabatan Sains Samudera

Fakulti Sains dan Teknologi

KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI MALAYSIA

2006

1100042419

Laporan projek ini hendaklah dirujuk sebagai:

Ranor, H.R. 2006. Kepelbagaian Ikan di Kawasan Paya Bakau Gong Batu, Setiu, Sarjana Muda Sains (Biologi Marin). Laporan Projek Tahun Akhir, Fakulti Sains dan Teknologi, Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia. 53p.

Tidak dibenarkan mengeluarkan atau mengulang mana-mana bahagian dan kandungan laporan ini dalam apa jua bentuk dan cara sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanik, rakaman atau cara lain tanpa kebenaran bertulis daripada penulis atau penyelia utama projek.

**JABATAN SAINS SAMUDERA
FAKULTI SAINS DAN TEKNOLOGI
KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI
MALAYSIA (KUSTEM)**

**PENGAKUAN DAN PENGESAHAN LAPORAN
PROJEK PENYELIDIKAN I DAN II**

Adalah ini diakui dan disahkan bahawa laporan penyelidikan bertajuk:

Kepelbagaian Ikan Di Kawasan Paya Bakau Gong Batu, Setiu, Terengganu oleh Ranor Hanapi Razali, No. Matrik UK 9240 telah diperiksa dan semua pembetulan yang disarankan telah dilakukan. Laporan ini telah dikemukakan kepada Jabatan Sains Samudera sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan memperoleh Ijazah Sarjana Muda Sains Biologi Marin, Fakulti Sains dan Teknologi, Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia.

Disahkan oleh:

.....
Penyelia Utama

Nama: Prof Dr Azmi B. Ambak
PROF. DR. MOHD AZMI BIN AMBAK
Pengarah
Cop Rasmi: **Institut Akuakultur Tropika**
Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia
21030 Kuala Terengganu.

Tarikh:.....

.....
Ketua Jabatan Sains Samudera

Nama:

Cop Rasmi:

Tarikh:.....

PENGHARGAAN

Syukur ke hadrat Ilahi kerana dengan limpah kurniaNya akhirnya kajian ini dapat juga disiapkan pada masanya. Pertamanya, terima kasih terhadap Zaleha bt Mohd Bidin yang banyak menyokong saya dari pelbagai segi dan memahami segala kerja yang saya lakukan selama ini. Tidak lupa juga kepada kedua ibubapa saya Razali b. Ismail dan Semek bt Mohd yang banyak memberi dorongan dan semangat kepada saya. Buat penyelia yang dihormati, Prof Dr Azmi b. Ambak di atas segala tunjuk ajar, bimbingan dan bantuan yang dihulurkan selama saya menjalankan kajian ini tidak akan saya lupakan dan jutaan terima kasih saya ucapkan untuknya.

Selain itu, ribuan terima kasih juga saya ucapkan untuk pegawai –pegawai Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia yang bersedia menghulurkan segala bantuan yang diperlukan dalam menjayakan kajian ini terutamanya untuk Encik Mohd Zan b. Husin, Encik Johari b. Mohd Nor dan Encik Jalal b. Abdul Wahid. Terima kasih juga buat pegawai bahagian Netloft kerana memberi kerjasama yang sungguh saya hargai terutama ketika urusan meminjam bot.

Tidak lupa juga kepada kawan-kawan yang turut sama membantu dalam menyiapkan kajian ini. Tidak lupa juga, ribuan terima kasih tidak terhingga kepada semua yang terlibat dalam menjayakan kajian untuk projek akhir tahun saya sama ada secara langsung dan tak langsung.

ABSTRAK

Kajian yang dijalankan adalah untuk mengkaji kepebagaian ikan di kawasan paya bakau Gong Batu, Setiu, Terengganu dari bulan September 2005 hingga Februari 2006. Pada musim tengkujuh berlakunya perubahan ketara pada ekosistem di kawasan paya bakau dengan peningkatan kedalaman air, penurunan suhu, saliniti air dan perubahan struktur kawasan yang ditenggelami air. Sebanyak 219 ekor ikan daripada 15 jenis spesis didapati daripada kawasan paya bakau di Gong Batu, Setiu. Famili *Tetraodontidae* merupakan famili dominan di kawasan paya bakau ini manakala ikan dari Famili *Ambassidae* dan *Eleotridae* paling kurang dapat diperoleh di sini. Kepelbagaian ikan berbeza antara sebelum dan selepas tengkujuh dengan ikan air masin mendominasi kawasan ini seperti dari spesis *Tetraodon leiurus* (ikan Buntal) dan spesis ikan air payau iaitu *Mytus galio* (ikan Duri) dan *Lates calcarifer* (ikan Siakap putih) yang merupakan spesis terbanyak di sini manakala *Ambassis sp.* dan *Oxyeleotris marmorata* (ikan Ketutu) merupakan spesis paling kurang terdapat paya bakau Gong Batu Setiu. Kepelbagaian ikan di Gong Batu, Setiu adalah agak sama antara spesis-spesis yang terdapat kawasan paya bakau ditempat lain, manakala taburan ikan di sini banyak bergantung kepada lokasi penyampelan, alat tangkapan dan waktu siang malam.

ABSTRACT

This study was conducted to investigate the diversity of fishes at Gong Batu, Setiu, mangrove swamp in Terengganu for September 2005 to February 2006. During the monsoon, significant changes occurs in the mangrove ecosystem with increase of water depth, changes of structure that covered by water and also the decrease of water temperature and salinity. A total of 219 fishes from 15 species were found in Gong Batu, Setiu and Family *Tetraodontidae* was a dominant family of fish here, while Famili *Ambassidae* and *Eleotridae* was the lowest number of fish here. The marine fish, *Tetraodon leiurus* and also the brackish water base fish, *Mytus galio* and *Lates calcarifer* are the most dominant species that can be found here while other species like *Ambassis sp.* and *Oxyeleotris marmorata* have the lowest volume number of fish that can be found at Gong Batu, Setiu mangrove swamp. The diversity of fish at Gong Batu, Setiu mangrove swamp is quiet the same between the different species meanwhile the distribution of fish at here is different depend the sampling location, the fishing gear and also the cycle of day and night.